

Tematica conferinței ROSE -

Analiza participării și a rezultatelor la bacalaureat, comparat între anii 2018 și 2019 și diferențiat între liceele beneficiare de granturi finanțate din proiectul ROSE și celelalte licee, arată variații net superioare ale promovabilității în liceele ROSE (indicele de performanță) dar și ale participării la examen (indicele de încredere – elevi înscriși versus elevi participanți).

Dincolo de discontinuitatea finanțării granturilor acestor școli (factor principal al unei încetiniri a progresului proiectului ROSE), se poate spune fără tăgadă că activitățile derulate în liceele ROSE generează plusvaloare în rezultatele copiilor.

A. Creșterea PIB-ului prin investiția în educație¹

Impactul economic al educației este evidențiat precis în câteva studii care se referă la calitatea educației în general, la durata de școlarizare și la performanța școlară. Studiile *ex-ante* care încearcă să stabilească relevanța, oportunitatea, impactul anticipat al politicilor și programelor naționale de reformă în educație iau întotdeauna în calcul acest gen de date pentru a-și argumenta opțiunile de investiție masivă pe termen lung în cadre didactice, în dotări, în curriculum:

O țară capabilă să obțină rezultate la alfabetizare cu **1% mai mari decât media internațională** va atinge un nivel de productivitate a muncii și un nivel al PIB pe cap de locuitor cu **2,5% și respectiv 1,5%** mai mari decât cele ale altor țări. – **Barro 2001, OECD 2009.**

Rezultatele școlare influențează creșterea economică: 1 punct deviație standard la nivel de țară în ceea ce privește rezultatele la testele PISA (adică 47 puncte în plus la PISA 2000, matematică) - asta înseamnă o creștere anuală a PIB-ului cu ~1%; 1 punct deviație standard în plus la rezultatele la matematică în liceu înseamnă câștiguri anuale ale individului cu 12% mai mari; efecte similare cu privire la aceste aspecte au fost remarcate atât în cazul țărilor dezvoltate cât și al celor în curs de dezvoltare; proliferarea alfabetizării de bază și creșterea proporției elevilor care depășesc pragul performanței de vârf au efecte independente, pozitive asupra creșterii economice. – **Hanushek (Banca Mondială), 2007.**

Pentru bărbații în vârstă de 25 de ani sau mai mult, PIB-ul pe cap de locuitor crește cu 0,44% pt. fiecare an în plus de educație, ceea ce înseamnă o rentabilitate de 7%. – **Barrow, 2000, apud Kozma, 2005.**

---

¹ Preluat din:

Barro, Robert J. *Education and Economic Growth*. Harvard University, 2001. Online:

(<http://www.oecd.org/dataoecd/5/49/1825455.pdf>)

Hanushek, Eric A. and Wossmann, Ludger. *Education Quality and Economic Growth*. World Bank, 2007. –

(Online: http://edpro.stanford.edu/hanushek/files_det.asp?FileId=204)

Istrate, Olimpius. *Relația educație-dezvoltare economică. Măsura cantitativă a importanței educației, extras din teza de doctorat.*

Kozma, Robert B. *National Policies that Connect ICT-based Education Reform to Economic and Social Development*. Human Technology, SRI International, University of Jyväskylä, 2005.

(Online: <http://www.humantechnology.jyu.fi/articles/volume1/2005/kozma.pdf>)

Riddell, W. Craig. *The Impact of Education on Economic and Social Outcomes: An Overview of Recent Advances in Economics*. University of British Columbia, 2006. (Online: <http://www.econ.ubc.ca/riddell/cprn.pdf>)

O examinare a unor studii la nivel microeconomic din 42 de țări indică o creștere de 9,7% a veniturilor personale pentru un an în plus de școlarizare. – **Psacharopoulos și Patrinos, 2002, apud Kozma, 2005**. Diferența dintre rata de rentabilitate brută și cea netă a studiilor universitare a fost de 1,1 (Canada) și 1,9 (SUA). Pe baza acestor calcule, impozitul pe venituri asociat cu câștiguri mai mari duce la o creștere de ~2% a beneficiilor sociale ale învățământului superior. Luând în considerare câștigurile mai mari asociate cu un nivel mai ridicat de educație și sistemul de impozit pe venituri gradual (adică cu cât câștigi mai mult, cu atât este mai mare impozitul), rezultă faptul că cei care câștigă mai mult ca urmare a anilor în plus de educație plătesc și mai mult la impozitul pe venituri de-a lungul vieții. – **Riddell, 2006**.

În România, o creștere a ratei de absolvire a liceului de 1% va reduce costurile criminalității cu ~90 milioane de dolari pe an. – adaptare **Riddell, 2006**.

Acest tip de abordare este necesară acolo unde argumentele de bun simț eșuează și unde decizia este luată exclusiv de economiști (de o anumită factură) sau de "administratori".

B. Ce se întâmplă cu proiectul ROSE?

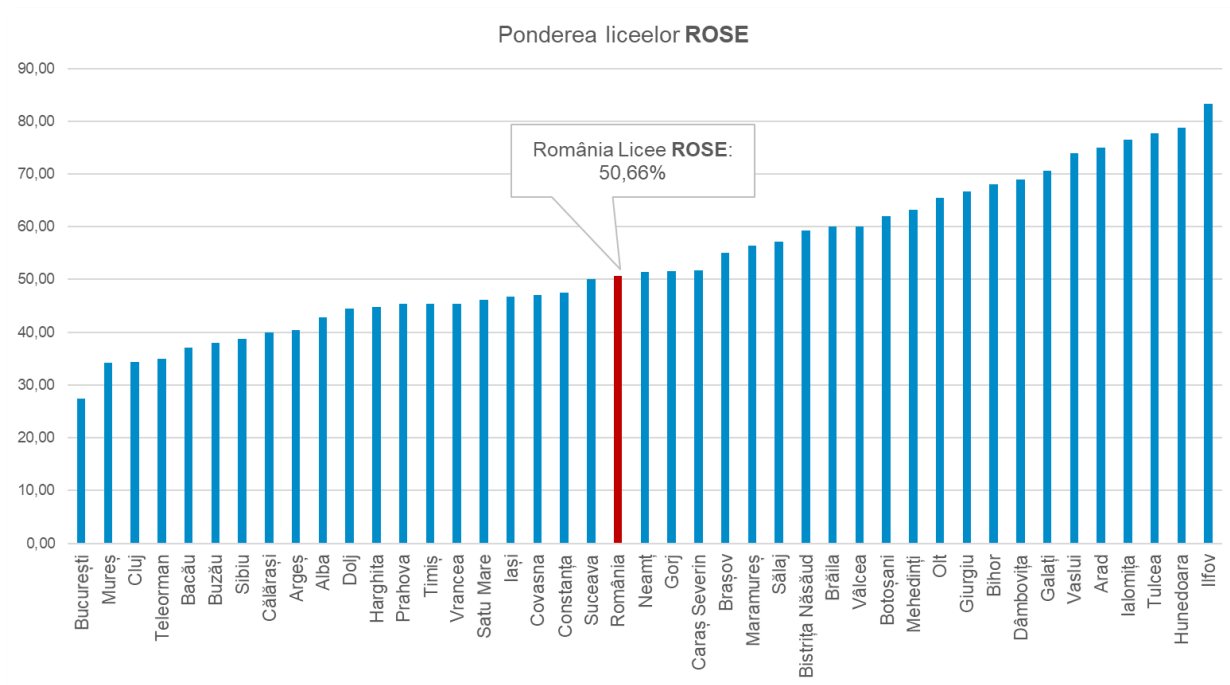
Banca Mondială finanțează în Sistemul Educațional Românesc un proiect (unic în lume) care se adresează în principal elevilor și elevilor din liceele cu rezultate mai slabe la examenul de bacalaureat.

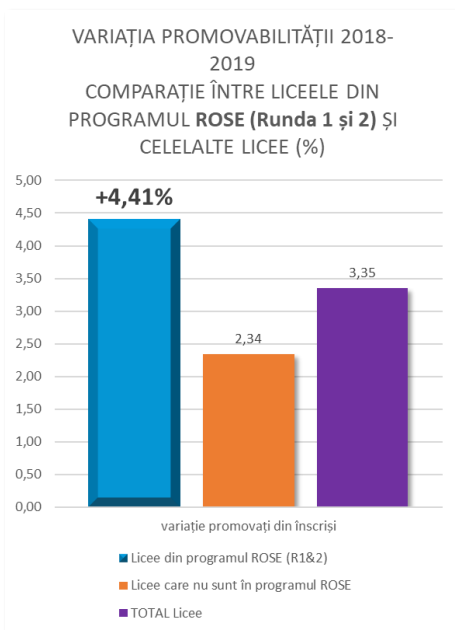
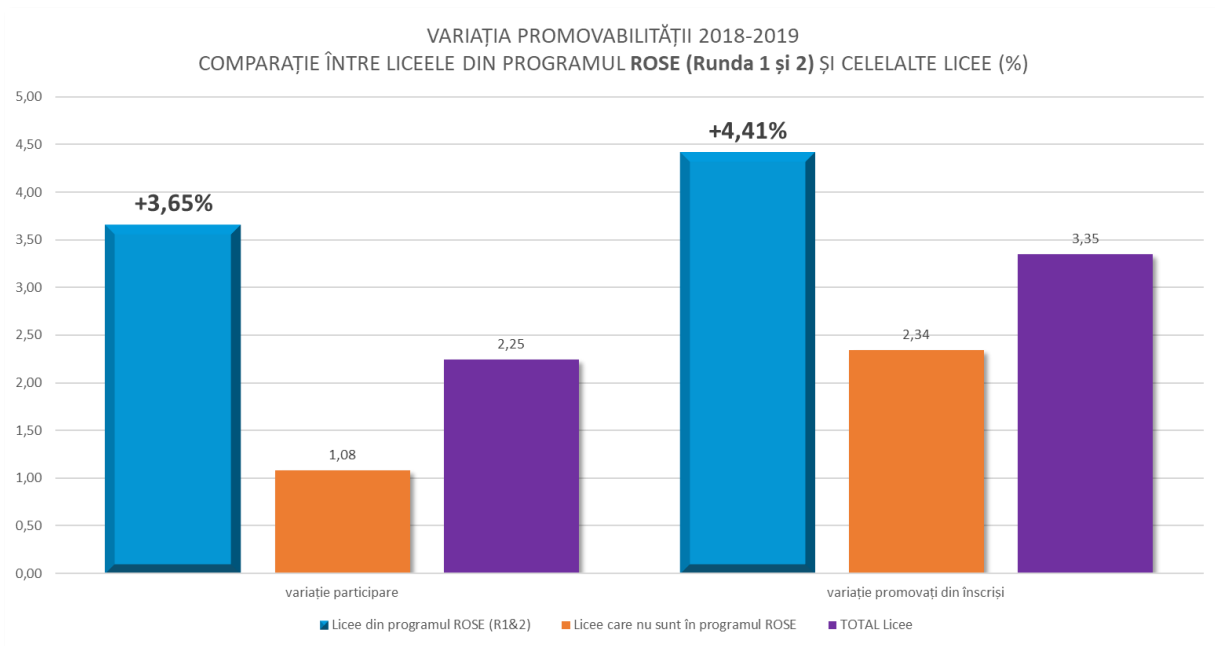
Proiectul ROSE (Romania Secondary Education) este probabil cel mai complex și mai util proiect educational românesc, pentru că axa lui de intervenție este exact punctul nevralgic al educației românești.

În acest moment, sunt în derulare două runde al proiectului (componenta pe licee), vizând un număr de 728 de licee din totalul de 1437, reprezentând peste 50%, urmând ca în runda a III-a să mai fie contractate cel puțin 100 de proiecte.

Rezultatele la bacalaureat (sesiunea 2019) arată o **crestere** a procentului de promovabilitate din **liceele ROSE de 4,41%** comparat cu o creștere de doar 2,34% în celelalte licee.

{Analize similare pentru regiuni, județe. Implicații ale rezultatelor în PIB}

+1% alfabetizare +2,5% Productivitate
+1,5% PIB/capita

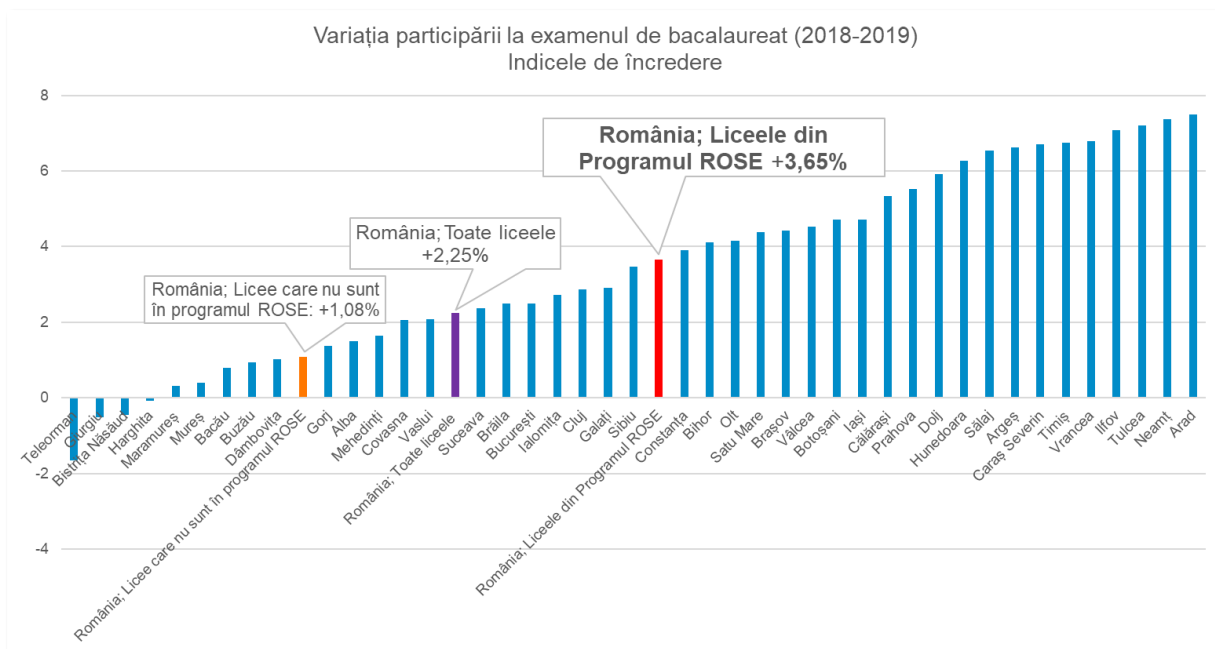
O creștere a ratei de absolvire a liceului de 1% va reduce costurile criminalității cu ~90 mil. \$/an

 +90 mil \$

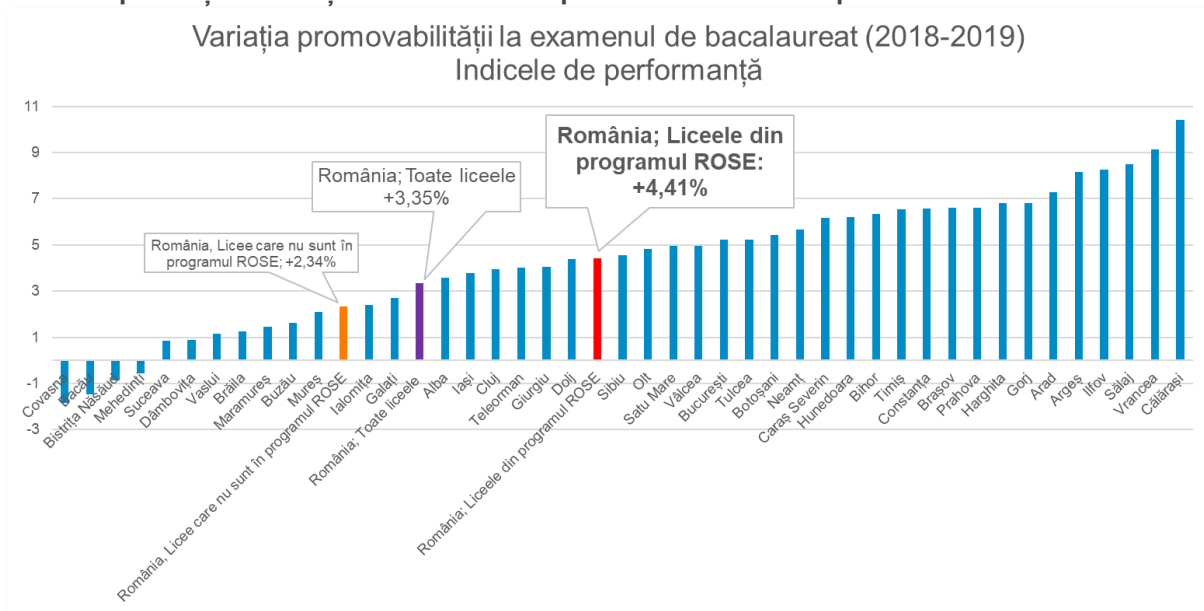
+7% Rentabilitate 1 an în plus de educație +9,7% Creșterea veniturilor personale

Imaginile de mai sus relevă impactul finanțării în calitatea actului educațional, cu implicații clare asupra creșterii bunăstării la nivel național.

Această analiză, așezată în paralel cu rezultatele proiectului ROSE indică, dincolo de faptul că proiectul tinde să se autofinanțeze, necesitatea continuării lui la nivel național, ca factor esențial al dezvoltării României.

Indicele de încredere este variația procentuală dintre elevii înscriși și cei prezenți la examenul de bacalaureat în anii 2019 față de 2018. Se identifică o creștere procentuală raportată 2019 la 2018 a indicelui de încredere (numărul elevilor participanți la examenul de bacalaureat relativ la numărul de elevi înscriși la examenul de bacalaureat): +3,65% la liceele ROSE versus +1,08% la celelalte licee. **Acest indicator relevă importanța activităților de dezvoltare personală derulate în proiectele ROSE.**

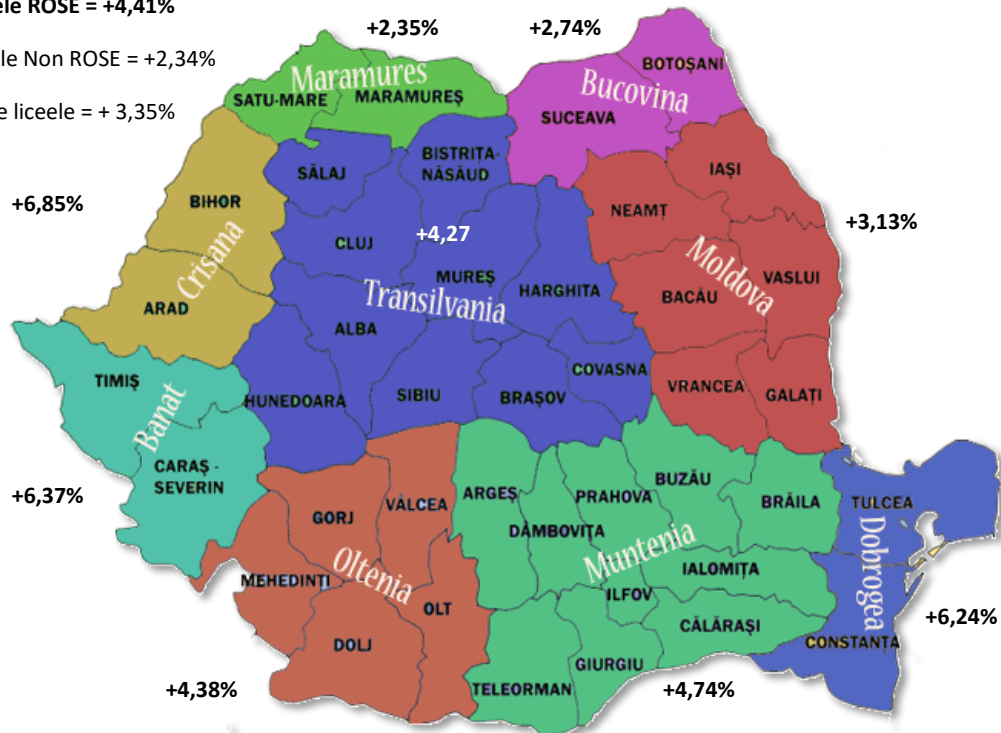

La nivel național, în anul 2019 față de 2018 au fost cu **4,41%** mai mulți promovați din liceele ROSE ai examenului de bacalaureat, decât cei din liceele care nu sunt în acest proiect și care au avut o creștere de doar 2,34%.

România, liceele ROSE = +4,41%

România, liceele Non ROSE = +2,34%

România, toate liceele = + 3,35%

C. Despre proiectul ROSE

Proiectul privind Învățământul Secundar (Romania Secondary Education Project – ROSE), în valoare totală de 200 de milioane de euro, este finanțat integral de BIRD, în baza Legii nr. 234/2015 *pentru ratificarea Acordului de Împrumut (Proiectul privind învățământul secundar) între România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la Washington la 17 aprilie 2015* (Monitorul Oficial, Partea I, nr. 757/12.10.2015) și se va derula pe o perioadă de 7 ani, în intervalul 2015 – 2022. Proiectul este implementat de Ministerul Educației și Cercetării (MEC), prin Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă (UMPFE).

ROSE face parte din Programul Național al MEC „*Sprijin la bacalaureat, acces la facultate*” (aprobat prin Hotărârea Guvernului 251/2015) și contribuie la atingerea obiectivelor stabilite prin strategia de reducere a părăsirii timpurii a școlii și la îmbunătățirea oportunităților de participare în învățământul terțiar, pentru populația României. Aceste eforturi vor fi susținute financiar, în mod complementar, în cadrul altor programe și proiecte, și din fondurile Uniunii Europene, aprobate pentru perioada 2014-2020. Obiectivele de dezvoltare ale ROSE sunt îmbunătățirea tranziției de la liceu la învățământul terțiar și creșterea gradului de retenție în primul an de studii universitare, în instituțiile finanțate în cadrul proiectului.

Proiectul ROSE este structurat în trei componente:

1. Componenta 1 – Intervenții sistemice și la nivelul liceelor (cost estimat aprox. 143,7 milioane euro).
2. Componenta 2 – Intervenții la nivelul universităților și programe de vară (cost estimat aprox. 49,0 milioane euro)
3. Componenta 3 – Managementul proiectului, Monitorizare și Evaluare (cost estimat aprox. 7,3 milioane euro).

Componenta 1 Intervenții la nivelul liceelor și intervenții sistemice

Subcomponenta 1.1 are în vedere intervenții la nivelul școlilor, prin acordarea de granturi liceelor mai puțin performante din sistemul public de învățământ, în valoare totală de 127, 3 milioane de Euro. Perioada de derulare a granturilor acordate liceelor este de maximum 4 ani, iar mărimea acestora este, în medie, de 100.000 Euro.

Obiectivele granturilor sunt reducerea ratei de abandon școlar în licee, creșterea ratei de absolvire și îmbunătățirea performanței la examenul de bacalaureat.

Liceele vor propune activități menite să conducă la realizarea obiectivelor menționate, care vor include, printre altele:

- (i) activități remediale, de consiliere, îndrumare și orientare vocațională, de mediere în comunitățile române și activități de dezvoltare personală (cel puțin 50% din costurile directe);
- (ii) activități extracurriculare și de informare, cum ar fi vizite/excursii de documentare, stagii de pregătire, participări la competiții și formarea de rețele interșcolare (până la 30% din costurile directe);
- (iii) lucrări civile minore de renovare, amenajare a interioarelor clădirilor școlare (de exemplu: laboratoare), fără impact negativ asupra mediului, și achiziții de bunuri (până la 20% din costurile directe).

Proiectul își propune să sprijine aproximativ 1.066 de licee de stat cu performanțe scăzute (reprezentând circa 80% din totalul liceelor de stat).

Subcomponenta 1.2 Intervenții sistemice, în valoare totală de 16,4 milioane de Euro, își propune să contribuie la sprijinirea școlilor pentru asigurarea îmbunătățirii ratei de tranziție în învățământul superior, prin activități cum ar fi:

- (i) revizuirea curriculumului din învățământul secundar superior;
- (ii) formarea profesorilor și a directorilor pentru implementarea noului curriculum și pentru a asigura centrarea pe elev;
- (iii) creșterea calității activităților de formare de la nivelul Caselor Corpului Didactic;
- (iv) revizuirea băncii de itemi de evaluare de la examenele naționale de la finalul claselor a VIII-a și a XII-a, formarea profesorilor în domeniul evaluării și îmbunătățirea platformei on-line pentru evaluări și examene naționale;
- (v) dezvoltarea de materiale digitale pentru ameliorarea procesului de predare-învățare-evaluare;

(vi) finanțarea participării elevilor români la evaluările internaționale.

Componenta 2 – Intervenții la nivelul universităților și programe de vară

Această componentă, în valoare de aprox. 49 milioane de Euro, susține activități proiectate să vină în întâmpinarea nevoilor studenților pentru care probabilitatea de a abandona facultatea în primul an de studii este ridicată, cu precădere a celor aparținând unor grupuri dezavantajate. În cadrul acestei componente, vor fi finanțate trei scheme de granturi. Cele trei scheme de granturi finanțate în cadrul Componentei II a proiectului ROSE sunt următoarele:

- 1) *Schema de granturi necompetitive* (transformată pentru runda a III-a într-o schemă de granturi competitive, Sprijin pentru studenți) are ca scop sprijinirea facultăților din universitățile publice eligibile să dezvolte și să aplice programe de îmbunătățire a performanțelor academice ale studenților, de tutoriat, consiliere profesională și orientare în carieră, servicii de îndrumare și sprijin, servicii de coaching, de dezvoltare a competențelor socio – emoționale, workshop-uri în domenii specifice, precum și campanii de sensibilizare adresate studenților cu risc de abandon ridicat sau alte activități similare.
- 2) *Schema de granturi competitive - Programe de vară de tip punte (Summer Bridge Programs)*, în cadrul cărora elevii de liceu pot participa la cursuri, seminarii, activități de consiliere, competiții sportive sau activități sociale și culturale etc., în campusurile universitare.
- 3) *Schema de granturi competitive - Centre de învățare*, finanțează înființarea și dotarea unor centre de învățare, care să contribuie la sprijinirea studenților, în scopul îmbunătățirii mecanismelor academice și sociale de sprijin pentru studenții cu risc ridicat de abandon.

Componenta 3 – Management de proiect, monitorizare și evaluare

Această componentă beneficiază de finanțare în valoare estimată de 6, 3 milioane de euro.

Componenta va asigura managementul general de proiect, va monitoriza și evalua impactul celorlalte două componente asupra învățământului secundar superior și terțiar. În același timp, va include și dezvoltarea de studii privind eficiența diferitelor programe finanțate din diverse surse pentru susținerea participării școlare a elevilor din învățământul secundar superior, cum ar fi: bani de liceu, decontarea navetei, programe care presupun acordarea unor subvenții, diverse scheme de ajutor social care sunt condiționate de frecventarea școlii, revizuirea schemei de împrumut pentru studenți la nivelul învățământului terțiar etc.

Informații suplimentare privind proiectul ROSE sunt disponibile pe pagina

<http://proiecte.pmu.ro/web/guest/rose>.